

Deo optimo maximo uni & trino, Virgini Deiparæ, & sancto Luca orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA

Quodlibetariis disputationibus, manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis decimâ-nonâ Februarii.

M. CAROLO THUILLIER, Doctore Medico, Præside.

An constans & certa Medicina.

FUGAX illud temporis punctum quod ortum hominis ab ejus occasu dirimit, vulgo vita dicitur. Hanc etsi sanæ mentis nemo acciperet lubens si daretur scientibus, (* *ἡ τὰ φρονεῖν ἢ μὴ ἢ διὰς βίον* *) tamen qualemcumque semel quisque nactus est, eam ipsam dum meliorem sperat, dum longiorem expetit, invitisimam relinquit. Verum non hîc equidem intrâ vota planctusque usque adhuc cessatum est: siquidem illius duntaxat beandæ producendæ causâ tot artes, tantas scientias, tot inventa, vel à primâ nascentis mundi origine acriter excoluit diligens hominum industria: quæ enim homines arant, navigant, ædificant, vitæ omnia parent. Huic alimenta promittit agricultura, orbis opes & commoda apportat navigatio, soli calve injurias ac incommoda propellit architectura. Quid multa? Medendi scientia præclarum illud vivendi avidæ nec desinere volentis mortalitatis inventum, ubi primum à studio sapientiæ separata est, secundæ & adversæ valetudinis præsidia per certa principia, propriaque leges tanquam dux & magistra vitæ feliciter proposuit. Porro autem quantò magis salutaris illa professio necessària est, tantò magis certa & stabilis esse debet.

* Verba sunt Ajacis apud Sophoclem dolentis quod ab infantiâ respuerit.

UT sunt humana, omnis artium scientiarumque constantia, ab earum certâ cognitione deducenda potissimum videtur; illarum verò certa cognitio, ab eximiâ singularique principiorum evidentia, hæc autem una omnium multo locupletissima semper visa habitaque est quam peperit sensuum fides, perspicua rationis vis persuasit, invariabilis demum experimentorum series confirmavit. Quod quum ita esse unicuique compertum sit, non posteriores equidem feret ars Medica constantia, certitudine & evidentia ad cæteras disciplinas merito comparanda. Hæc, mehercule, sui juris facta, pro principiis non proponit res obscuras, ambiguas, sensibusque impervias, easque omnes ut plurimum magis ex lubricine quam ex vero celebratas; Non obijcit formas substantiales, materiam ve quæ neque est quid, neque quantum, neque quale &c. Non obtrudit insecabilia corpora, non inane, non materiam in infinitum divisibilem trium elementorum parentem: non profert insolentes tropos, non ostentat *γυμνασμάς*, sive entia abstracta, meraque cogitationum figmenta: Non comminiscitur quæ neque sunt nunquam nec possunt esse profecto, puncta scilicet sine partibus, lineas sine latitudine, superficies sine profunditate. Verum *non illa sagax rerum & divina futuri πύλιν ποταμὸν ὑμπεραχύν* quotquot habet principia, ipsi primum sensibus quasi contrectata, longo deinde usu & ratione explorata apertè commonstrat.

CORPUS humanum in quantum valetudinis capax, objectum est Medicinæ. Hujus proxima cognitionis principia sunt ejusdem corporis partes tam solidæ quam fluidæ, itidem earumdem functiones, usus, mutæ conspirationes, fœdera, contextus, facultates seu *χρῆμα* secretiones &c. Hæc pleraque omnia tuis subiecta oculis intueri & rimare, imò spirantia potius consule, quisquis dubitas ignorasve adhuc quantum firmitatis habeat ars Medica. Ne multis morer, perpende nunc duntaxat, obsecro, æquales ordinatasque cordis vibrationes certa firmaque vitæ ac morborum indicia. Vide ut per tot arcas vias hûcque & illuc flexas, perenni cursu fluitque & refluit sanguis ambientis inspiratque aeris molli ultro obsequens; Uti vitalis ille liquor cessare nescire calorem, motum, simulque quotidiana vitæ pabula quoquo liberaliter devehit. Item ciborum dissolutionem uno perpetuoque tenore in ventriculo absolutam eò magis mirabere, quod hæc fictitiam fermentationem, acidumque corruptivum rejicit, Protinus tibi occurrent continua chyli in sanguinem metamorphosis, perpetuæque multiplicium succorum *εὐχρηστος*. Dein ordinariæ venient excrementorum defectiones, reciproque transpirationes. Constante statuta menstruæ uteri purgationi tempora; Pariterque sæctis gestationi postæ novem mensium metæ. Hûc concurrent stabiles morborum periodi, statæ eorum crises; Non fortuiti febrium accessus & recessus, sed plerique certo horarum dierumque numero præfiniti; Ad hæc quoque accedent fixi dolorum termini, eorundem alternantes recurrentesque vices; Somni denique vigiliarumque vicissitudines ac alternæ reparationes. Ex his & ceteris de genere hoc adeò evidentibus præclarissimæ artis constantiam & certitudinem jam evinci maximè & firmari palam est. Quid enim, cedo, his constantius, quid certius, quid evidentius tibi obijcerit universa rerum natura? Quid unquam simile protulerit omnis scientiarum cohors? His itaque quantum potest hæreat Medicus, nec ultrâ citràque quærat, quid secundum, quid adversam valetudinem faciat. Quin etiam istud confidenter addam, *curandi recte, sapere est hic, principium & fons*.

NUM igitur hoc de nihilo est quod multis ante nos sæculis, Vir jure magni nominis audacissime proposuit, *Nullam artem Medicinâ inconstantiorem fuisse, aut etiam nunc sæpius mutari*. Vel hoc ita esse quis non credit quum illam & tot olim sæctis mancipatam, & tam multimodis toties mutatam meminerit, quum jam animadvertit illam tot discrepantibus sententiis divorfim abripi, tot contrariis opinionibus distrahi, tot effictis ad miraculum systematibus superstrui, tam oppositis hypothesebus concuti & labefactari: Nec nihil equidem, nec omnia hæc sunt quæ dicuntur: verum an præter æquumque & bonum, protinus crimen artis erit, quod professoris sit, an artis constantia offecerit hominum levitas novitate aliquâ famam aucupantur? Igitur promptis Græcorum animis ad nova & mira, omne corporis vitium Herophilo videatur esse in humidis, Hippocrati in spiritui, Erasistrato in transusione sanguinis in eas venas quæ spiritui accommodatæ sunt; Asclepiadi in manantibus per invisibilia foramina corpulcibus; Duce alii Erasistrato atteri cibum in ventre contendant; alii duce Pliftonico putrefcere; alii credant Hippocrati per calorem cibos concoqui; alii Galeno per ventriculi facultatem. Anceps hæc sententiarum concertatio, hæc sterilis lubricaque cogitationum dissensio, ut nihil ferè ad rem pertinet, sic nec oppidò Medicina habenda dicenda que est; sed perculsa potius ingeniorum solertia, miraque artis & artificis ostentatio. Ita ne, amabo, fallaciis ignara dicentium corrumpetur fides artis, cujus tam clara documenta & antiqua ætas & nostra tulerit.

* Plinius historie Naturalis. Lib. 29. cap. 1.

CÆTERUM incomprehensibilis rerum natura, per sese immota immutataque manet, ut hæc neque opinionum concordia astruitur, sic nec earumdem discordia destruitur. Constantem hujus universi dispositionem, quam libetque stabilem illius scientiam non mutant quantumvis variant systemata, quæ tum præcipuarum illius partium motibus explicandis, tum celestibus phenomenis præfagiendis accommodantur. Igitur sive terra in medio mundi immobilis, cæli autem solidi & incorrupti circumque terram mobiles statuatur, sive terræ tribuatur mobilitas quæ circa solem medio loco undique inclusum ipsa Planetarum instar agatur, sive denique stante terrâ immobili, sol in centro motus Planetarum reponatur: Nihil sciens calorum motus, Coelestium Sphærarum vertigines, temporum ambitus, stellarum meatus syderum, obliqua curricula, Solis annua, Lunæ menstrua reverticula certo definiuntur. Mitto alia, addo istud. Næ Geometriam scientiam omnium calculo certissimam, inconstantem & incertitudinis quicquam merito argueret, quod inverto toties Euclidis ordine, novis crebro problematibus ac theorematibus interpolata sit, quodque simul de eodem Theoremate dispar diversaque detur demonstratio. Certè quæquâ torqueant animos Mathematicorum æmuli, quidquidve contrâ reputando moliantur, æternum constabit currematibus interpolata sit, quodque simul de eodem Theoremate dispar diversaque detur demonstratio. Certè quæquâ torqueant animos Mathematicorum æmuli, quidquidve contrâ reputando moliantur, æternum constabit innixa Principiis, sequetur hæc facilis, vincibilis, optimaque conclusio.

Ergo constans & certa Medicina.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Philippus Bernardus de Bordegaray.
M. Jacobus Simon Gilles de la Rivière.
M. Joannes Daval.

M. Claudius Quiquebent.
M. Bertinus Simon Diexrovoe.
M. Joannes Boudin Facultatis Decanus, & serenissime Burgundiæ Ducissæ Medicus ordinarius.

M. Claudius Berger, Academiæ Censor.
M. Dominicus de Farry.
M. Henricus Mabien, Regiæ Poloniæ Medicus primarius.

Proponerat Parisiis LUDOVICUS DEMONDIERS DUGUE, Parisinus, Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1699.